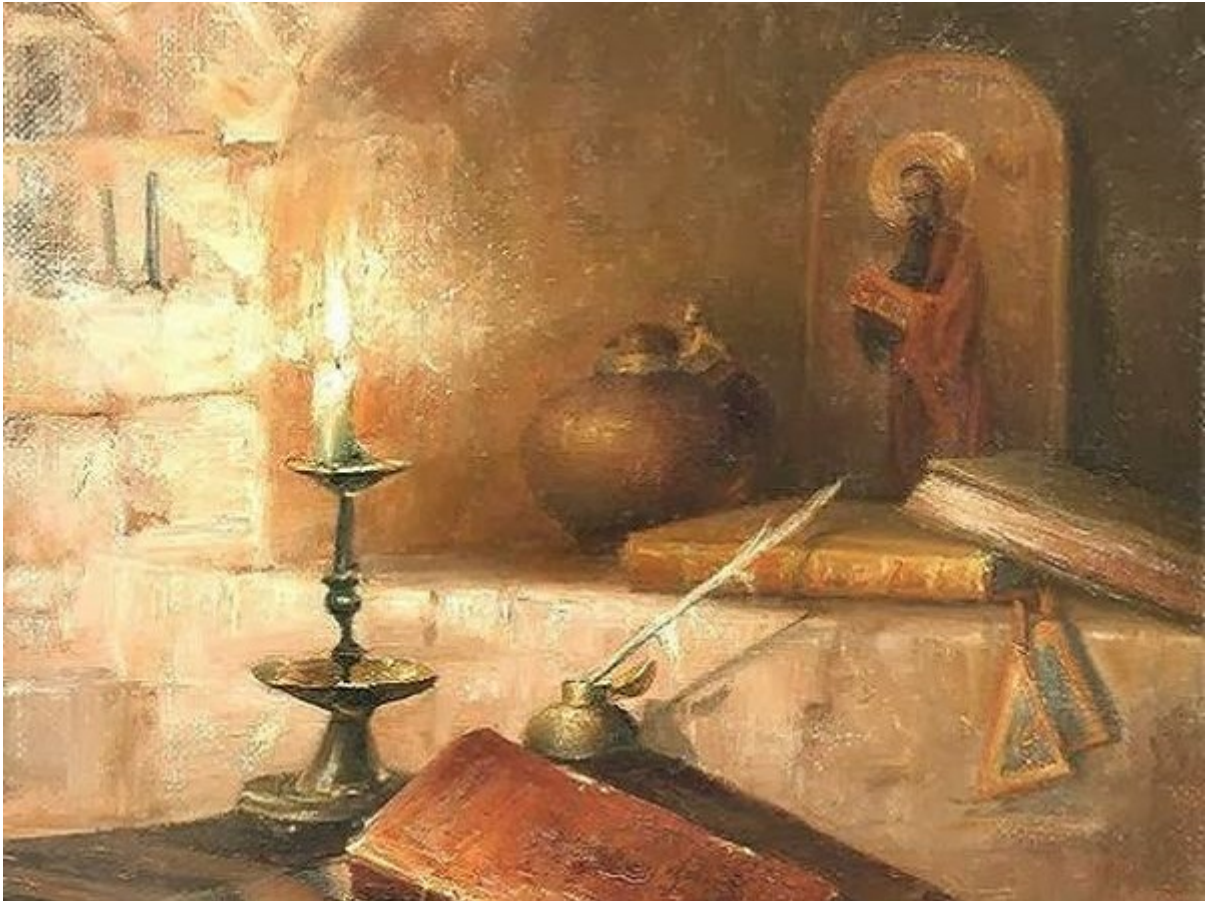

**«Όταν τα μικρά δεν φυλάττωμεν, πως
ημπορούμεν να φυλάξωμεν τα μεγάλα;»
(Ιεροδιακόνου π. Φιλαρέτου, Ι. Μ. Αγίας Λαύρας
Καλαβρύτων)**

/ [Πεμπτουσία](#)

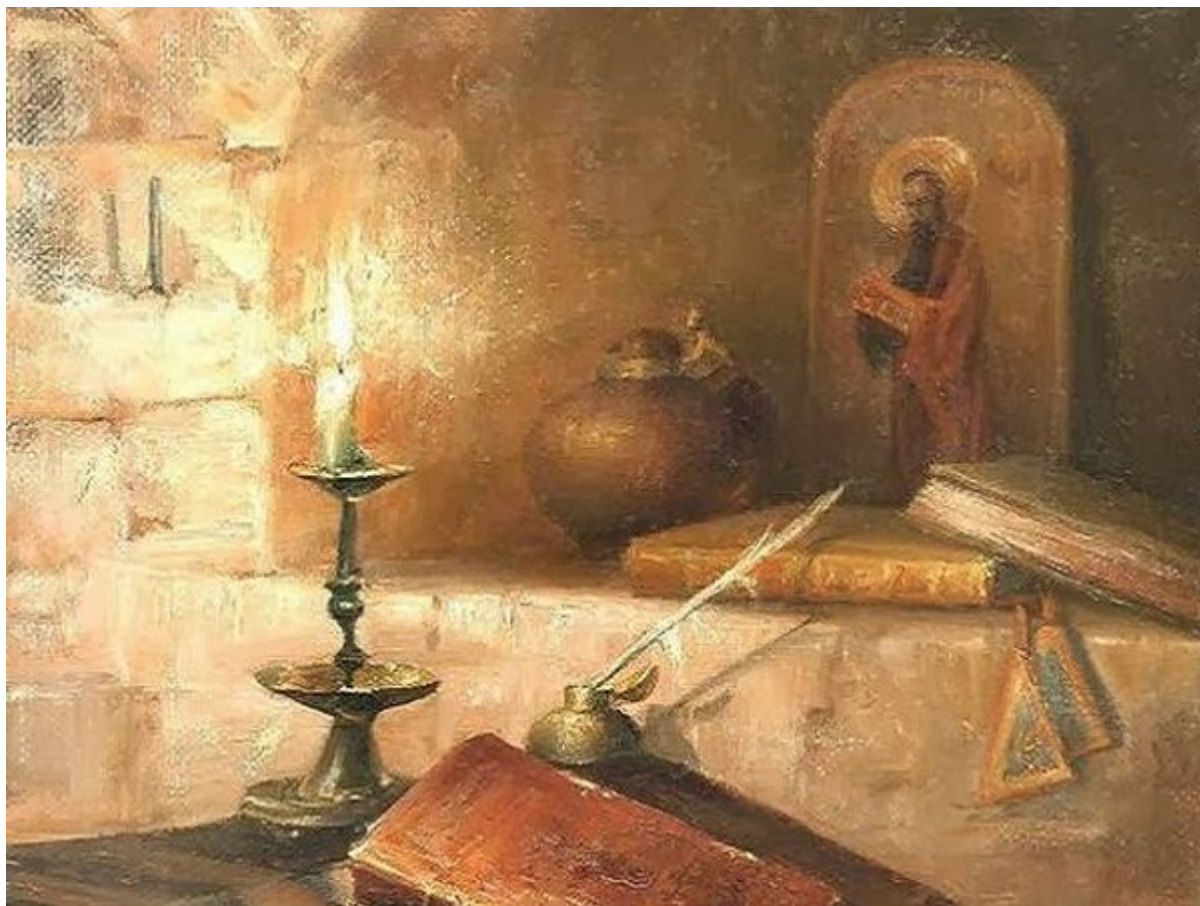
Ο συναξαριστής πολλές φορές προβάλλει πρότυπα υπακοής σ' εκείνη την πρώτη εντολή του Θεού στους πρωτοπλάστους, δηλαδή την νηστεία, μεταξύ αυτών και ένα δεκαπεντάχρονο παιδί, τον Άγιο Ιωάννη τον Μονεβασσιώτη, ο οποίος τηρώντας την νηστεία, ένα απ' εκείνα τα «μικρά» όπως την χαρακτήρισε αξιώθηκε να γίνει ουρανοπολίτης και να βρεθεί εκ δεξιών του Δεσπότη Χριστού.

Ο Ιωάννης, αφού το 1770 οι Τούρκοι φόνευσαν τον ιερέα πατέρα του, αιχμαλωτίστηκε μαζί με την μητέρα του στην Λάρισα κι έπειτα πουλήθηκε σ' έναν άτεκνο Αγαρηνό Θεσσαλονικέα, ο οποίος στην πορεία προσπάθησε να τον τουρκέψει. Κατά την νηστεία του δεκαπενταυγούστου ο Μάρτυς δεν θέλησε να αρτυθεί, έτσι γι όλες αυτές τις ημέρες κλείσθηκε σ' ένα υπόγειο και πότε ο αφέντης του τον κρεμούσε και τον κάπνιζε με άχυρα και πότε τον κτυπούσε με το ξίφος σ' όλο του το σώμα προσπαθώντας να τον πείσει να αρτυθεί. Ο Ιωάννης με την πίστη του στον Θεό δεν λύγιζε, όμως προκάλεσε την αντίδραση της μητέρας του, η οποία τον προέτρεπε να φάει κι ο Θεός με την Παναγία θα τον συγχωρούσαν αφού δεν θα το έκανε με την θέλησή του. Ακλόνητος έμενε στην πίστη του ο Άγιος, «γιατί το κάνεις αυτό, μητέρα μου, της λέει, για ποια αιτία κλαίς, γιατί δεν μιμείσαι κι εσύ τον Πατριάρχη Αβραάμ, ο οποίος για την αγάπη του Πλάστου του θέλησε να θυσιάσει τον μονογενή του υιό, μόνο κλαίς και θρηνείς γι εμένα; Εγώ είμαι υιός Ιερέως και πρέπει να φυλάξω καλύτερα από τους υιούς των λαϊκών τους νόμους και τα έθιμα της Αγίας μας Εκκλησίας, διότι όταν τα μικρά δεν φυλάξουμε πως μπορούμε να φυλάξουμε τα μεγάλα;» Αφού κατάλαβε ο αφέντης του ότι δεν μπορούσε να τον τουρκέψει τον κτύπησε μ' ένα μαχαίρι στην καρδιά και μετά από δύο μέρες αφού ζήτησε από την μητέρα του να μεταφέρει τα λείψανά του, μετά την ανακομιδή τους στην πατρίδα του, έλαβε το στεφάνι του μαρτυρίου. Και

πράγματι τα λείψανά του φανερώθηκαν μετά από χρόνια προς στήριξη της πίστεως των χροστιανών και προς έλεγχο των κοιλιόδουλων εκείνων χριστιανών που δεν φυλάνε τα «μικρά» [1].

Μέγιστη η σημασία της νηστείας, μας λέει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος αφού ο Θεός εναπέθεσε τους πρωτοπλάστους στα χέρια της, σαν σέ φιλόστοργη μητέρα και δασκάλα άριστη, αναθέτοντας της, την σωτηρία τους. Γιατί η εντολή «Από κάθε δέντρο του παραδείσου μπορείτε να τρώτε, όμως από το δένδρο της γνώσεως του καλού και του κακού να μη φάτε» (Γεν. 2,16-17) ήταν ένα είδος νηστείας. Γιατί αν η νηστεία ήταν απαραίτητη στον παράδεισο, πολύ περισσότερο είναι έξω από τον παράδεισο. Αν το φάρμακο είναι χρήσιμο πριν από την πληγή, πολύ περισσότερο είναι μετά την πληγή. Όμως ο Αδάμ παράκουσε κι έτσι το ανθρώπινο γένος κληρονόμησε τους πόνους, τις λύπες της ζωής και τον θάνατο, που δεν είναι λέει ο π. Ιωήλ Γιαννακόπουλος μόνο αποτέλεσμα αλλά η τρομακτικότετη εικόνα του πνευματικού θανάτου, δηλαδή του χωρισμού ψυχής και Θεού [2]. Αν ο Αδάμ άκουγε την πρώτη φωνή, δεν θα άκουγε την δεύτερη, «χώμα είσαι και στο χώμα θα επιστρέψεις» (Γεν. 3,19) [3]. Έρχεται όμως ο Χριστός που αρνήθηκε τον πειρασμό του διαβόλου κατά την τεσσαρακονθήμερη νηστεία του, λέγοντας του, πως ο άνθρωπος «ουκ επ' άρτω μόνω ζήσεται», αποκαθιστώντας έτσι τη σχέση ανάμεσα στην τροφή, τη ζωή και το Θεό, που είχε σπάσει ο Αδάμ και εξακολουθούμε να σπάζουμε κι εμείς κάθε μέρα [4].

Ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος προσδιορίζει την νηστεία ως βία της φύσεως, εκκοπή των πονηρών λογισμών, αφορμή ησυχίας, υγεία του σώματος, θύρα και απόλαυση του παραδείσου [5]. Και κατά τον ιερό Χρυσόστομο είναι η τροφή της ψυχής κι όπως ακριβώς αυτή η σωματική τροφή αυξάνει το σώμα, έτσι κι η νηστεία κάνει την ψυχή περισσότερο ρωμαλέα, γίνεται αιτία να φαντάζεται τα ουράνια, αφού την κάνει ανώτερη από τις ηδονές και τις απολαύσεις της παρούσης ζωής. Η αποχή από τα φαγητά δεν τη καθιστά αληθινή αλλά είναι απαραίτητη κι η αποχή απ' εκείνα που μας βλάπτουν σε συνδυασμό με την πνευματική άσκηση. Εκείνος που νηστεύει πρέπει να είναι μετριόφρων, ήσυχος, ήμερος, ταπεινός και να περιφρονεί την δόξα της παρούσης ζωής [6]. Τότε λέει ο π. Αλέξανδρος Σμέμαν θα οδηγηθούμε σε πειρασμό, σ' αδυναμία, σ' αμφιβολία και στον ερεθισμό, δηλαδή στην πραγματική μάχη και πιθανόν να αποτύχουμε πολλές φορές. Αλλά αν ανακαλύψουμε ότι η χριστιανική ζωή είναι μάχη και προσπάθεια, τότε θα βρούμε το βασικό στοιχείο της νηστείας [7]. Αυτός ο κόπος, αυτή η μάχη τονίζει ο Απ. Παύλος σε κάνει να βλέπεις την νηστεία δύσκολη, αν όμως προσβλέψεις στην αμοιβή θα σου φανεί εύκολη [8]. Όπως στους ολυμπιακούς αγώνες σκοπός των αγωνισμάτων είναι το στεφάνι έτσι και σκοπός της νηστείας είναι να κοινωνήσουμε καθαροί. Πρέπει μέσα από την νηστεία να διορθώσουμε τα ελαττώματά μας και να αποκτήσουμε αρετές, τότε είμαστε άξιοι των αχράντων

μυστηρίων [9]. Εκείνο που μπορεί να μας στηρίξει σ' αυτόν τον πνευματικό και ανοδικό αγώνα είναι η προσευχή, η συντροφή της νηστείας όπως την αποκαλεί ο ιερός Χρυσόστομος. Γι' αυτό κι ο Χριστός λέει ότι το γένος των δαιμόνων δεν φεύγει παρά με προσευχή και νηστεία [10].

Αυτό έκανε λοιπόν κι ο Άγιος Ιωάννης ο Μονεβασσιώτης, εναπέθεσε τις ελπίδες του στην προσευχή, στην Παναγιά μας, αντιμετώπισε την νηστεία με λεβεντιά και με γενναίο φρόνημα διατηρώντας τις πνευματικές αρχές που κληρονόμησε από τον ιερέα πατέρα του και απέδειξε ότι η νηστεία είναι πολυτιμότερη από κάθε φαγοπότι, είναι η θύρα του παραδείσου, αφού η παρακοή του πρώτου Αδάμ στην εντολή της νηστείας του Θεού είχε ως αποτέλεσμα την πτώση, ενώ η υπακοή του δευτέρου Αδάμ, του Χριστού, άνοιξε στον άνθρωπο τον δρόμο της επιστροφής στον παράδεισο.

Παραπομπές:

1. **Ο Μέγας Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, τ. ι', Αθήνα 1964, σσ.531-535.**
2. **Ιωήλ Γιαννακοπούλου (αρχιμανδρ.), Η Παλαιά διαθήκη (κατά τους Ο'), τ.α': Η Γένεσις, Καλαμάτα 1955, σ.28.**
3. **Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου, Χρυσοστομικός Άμβων, τ.στ': Μετάνοια, Εξομολόγησις, Νηστεία, Θεία Κοινωνία, εκδ. Συνοδία Σπυρίδωνος Ιερομονάχου, Νέα Σκήτη Αγ. Όρους 2009, σσ. 262-263.**
4. **Αλεξάνδρου Σμέμαν (πρωτοπρ.), Μεγάλη Σαρακοστή (πορεία προς το Πάσχα), εκδ. Ακρίτας, σ. 110.**
5. **Ιωάννου Σιναΐτου, Κλίμαξ, εκδ. Ι. Μ. Παρακλήτου, Ωροπός Αττικής 1978, σ. 191.**
6. **Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου, Χρυσοστομικός Άμβων, τ.στ': Μετάνοια, Εξομολόγησις, Νηστεία, Θεία Κοινωνία, εκδ. Συνοδία Σπυρίδωνος Ιερομονάχου, Νέα Σκήτη Αγ. Όρους 2009, σσ. 238-240.**
7. **Αλεξάνδρου Σμέμαν (πρωτοπρ.), Μεγάλη Σαρακοστή (πορεία προς το Πάσχα), εκδ. Ακρίτας, σ. 114.**
8. **Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου, Οι εννέα λόγοι περί μετανοίας (σειρά: η φωνή των πατέρων μας), Αποστολική Διακονία της Ελλάδος, σσ. 111-113.**
9. **Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου, Χρυσοστομικός Άμβων, τ.στ': Μετάνοια, Εξομολόγησις, Νηστεία, Θεία Κοινωνία, εκδ. Συνοδία Σπυρίδωνος Ιερομονάχου, Νέα Σκήτη Αγ. Όρους 2009, σσ. 252-288.**
10. **Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου, Οι εννέα λόγοι περί μετανοίας (σειρά: η φωνή των πατέρων μας), Αποστολική Διακονία της Ελλάδος, σσ. 89-90.**